

Útmutató a Pénzügyi vállalkozások számára az engedélyezés eljárások során benyújtandó üzleti tervek értékelésének szempontjairól

2015. szeptember 30.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
I. ÁLTALÁNOS ALAPELVEK	3
II. AZ ÜZLETI TERV TARTALMI RÉSZEI	3
III. AZ ÜZLETI TERVEK FELÜGYELETI ÉRTÉKELÉSE	5
IV. KÖZÉPTÁVÚ TERV FELÉPÍTÉSE	5

BEVEZETÉS

Az útmutató célja a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

A pénzügyi vállalkozásoknak az alábbi esetekben kell a kérelem, bejelentés kötelező mellékleteként üzleti tervet benyújtaniuk:

- alapítási engedély megadása iránti kérelem,
- tevékenységi kör módosítása iránti kérelem,
- az Európai Unió másik tagállamában történő fióktelep létesítésének bejelentése.

Az útmutató a fentieknek megfelelően benyújtott üzleti terveknek a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró MNB (a továbbiakban: MNB) általi értékelésének szempontjait mutatja be.

Az útmutató kötelező erővel nem bír, az abban foglalt elvárások a nemzetközi ajánlásokon és a legjobbnak tartott gyakorlaton alapulnak.

Az útmutatóban leírtak követése elősegítheti a benyújtott kérelem, bejelentés mielőbbi elbírálását.

I. Általános alapelvek

1. Az útmutatóban foglaltak **tájékoztató jellegű felsorolásnak** tekintendők arra vonatkozóan, hogy a benyújtandó üzleti tervnek melyek azok a legfontosabb elemei, amelyeket az MNB az elbírálás során vizsgál. Ez viszont nem jelenti azt, hogy az MNB minden esetben **kizárólag** ezeket a szempontokat értékeli. Az alapítandó pénzügyi vállalkozás, illetve a folytatni kívánt tevékenység üzleti céljától, tartalmától, várható működési környezetétől függően az MNB az elbírálást megalapozó vizsgálatát szükség szerint az üzleti terv további elemeire is kiterjesztheti, és e célból az itt felsoroltakon túlmenő adatokat és információkat is bekérhet, illetve kérheti az üzleti terv módosítását, kiegészítését is.
2. Az üzleti tervnek önmagában teljes, egységes egésznek kell lennie. Ez azt jelenti, hogy a tervnek – érthető felépítésben – a tervezéshez használt feltételezéseket is tartalmaznia kell. A kérelmező nem hagyatkozhat arra, hogy az üzleti terv megítéléséhez szükséges, ám az abban ki nem fejtett elemeket, adatokat, információkat az MNB feltehetően már ismeri, illetve más forrásból megszerezheti.
3. Az üzleti tervhez kapcsolódóan a tevékenység folytatásához szükséges tőke és külső refinanszírozási igények, bevonni tervezett források nagyságára és forrásaira is készüljön terv.
4. Elvárt, hogy az üzleti terv megfelelő tulajdonosi, felsővezetői döntési szinten kerüljön jóváhagyásra, az erről szóló döntést a kérelemhez, bejelentéshez csatolják.
5. Az MNB elvárja, hogy az üzleti terv alaposan fejtse ki, és indokolja meg az alapítandó pénzügyi vállalkozás létrehozásának és működtetésének, illetve a folytatni kívánt tevékenység megkezdésének a gazdasági célszerűségét, valamint annak várható helyét és szerepét a pénz- és tőkepiacon.

II. Az üzleti terv tartalmi részei

Az MNB elvárja, hogy az **üzleti terv térjen ki az alábbiakra:**

1. Az alapítandó pénzügyi vállalkozás, illetve a folytatni kívánt tevékenység érdemi bemutatása:

- a) a folytatni kívánt tevékenységek ismertetése [fókuszálva a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvénynek (a továbbiakban: Hpt.) az adott pénzügyi, kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseire], fő kapcsolódásai más vállalkozásokhoz és egyéb piaci szereplőkhöz (ha vannak ilyenek), illetve tevékenységekhez,
  - b) új pénzügyi vállalkozás alapítása iránti kérelem esetén annak ismertetése, ha az elmúlt három évben a kérelmező, vagy a leendő új pénzügyi vállalkozás valamely tulajdonosa, vezető tisztségviselője – önállóan vagy másokkal együtt – benyújtott engedélykérelmét az MNB elutasította,
  - c) új pénzügyi vállalkozás alapítása iránti kérelem esetén, amennyiben a kérelmező vagy a befolyással rendelkező tulajdonos befolyásoló részesedéssel rendelkezik más pénzügyi vállalkozásban, az új pénzügyi vállalkozás létrehozásának indokolása,
  - d) az üzleti tevékenységek kockázatainak leírása szegmensenként, termékenként,
  - e) a kockázatok kezelésének módja, a koncentrációk kialakulásának megelőzése érdekében tervezett intézkedések,
  - f) a megcélzott ügyfélkör jellemzői, kockázatainak elemzése, a kizárt ügyfélkör meghatározása,
  - g) a működés földrajzi területének meghatározása, indokolása,
  - h) a megcélzott piaci szegmens rövid bemutatása, az ott kialakult jelenlegi versenyhelyzet jellemzése, a szegmens legfontosabb szereplőinek bemutatása,
  - i) az új pénzügyi vállalkozás, illetve az új tevékenység azon fő erőforrásainak érdemi ismertetése – beleértve a humán erőforrásokat is –, amelyek az üzleti terv szerint a kedvező versenyhelyzetet biztosítják a megcélzott piaci szegmensben,
  - j) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (1) bekezdés 39. pontja szerinti ügyfélcsoport tagja-e. Amennyiben igen, az ügyfélcsoport bemutatása és a működéséből fakadó kockázatok felvázolása.
2. Az alapítandó pénzügyi vállalkozás, illetve a folytatni kívánt tevékenység már meglévő, valamint a tervezett további termékeinek, illetve termékcsoportjainak bemutatása:
- a) a termékek leírása, feltételrendszere, kockázati jellemzői,
  - b) az egyes termékek várható vevőkörének bemutatása, ideértve a vevői (ügyfél) igény meghatározását, elemzését és a kereslet volumenének alátámasztását,
  - c) termékenként tervezett volumen,
  - d) a termékek kínálatában megjelenő fontosabb versenytársak bemutatása,
  - e) a termékek várható értékesítési helyzetének, valamint középtávú perspektívájának rövid jellemzése, különös tekintettel a piaci versenyhelyzetre, a piaci kereslet főbb jellemzőire és a vevők igényeire,
  - f) a termékek azon jellemzőinek bemutatása, amelyek alapján várható, hogy a pénzügyi vállalkozás a vázolt versenyhelyzetben az üzleti tervben feltüntetett eredménnyel tudja azokat értékesíteni.
3. Azoknak a marketing eszközöknek és értékesítési csatornáknak a bemutatása, amelyek alkalmazásával a kérelmező a piacon megjeleníteni tervezi az alapítandó pénzügyi vállalkozás, illetve a folytatni kívánt tevékenység kínálatát, és amely eszközökkel ténylegesen értékesíteni kívánja annak termékeit. Amennyiben a kérelmező fogyasztónak minősülő ügyfelek számára is kíván pénzügyi szolgáltatást nyújtani, a bemutatás térjen ki arra is, hogyan tervezi a kérelmező biztosítani a fogyasztóvédelmi követelményeknek megfelelő korrekt ügyfél-tájékoztatás teljesülését.
4. Középtávú (legalább hároméves, számszakilag egyező, a IV. pontban meghatározottak figyelembevételével összeállított) mérleg-, eredménykimutatás-, pénzforgalmi- és likviditási terv, tőketerv, valamint

bevétel-, költségelemzési- és nyereségterv bemutatása és szöveges elemzése. A pénzügyi terveket táblázatos formában is el kell készíteni, legalább a tervezett működés megkezdésével kezdődő három naptári évre. Az elemzés kellően részletes, szöveges kifejtést – magyarázatot és indokolást – is tartalmazzon arra vonatkozóan, hogy hogyan alakulnak a pénzügyi kimutatás-tervezetekben szereplő mutatók. A pénzügyi terveket szegmensenként, a tervezett termékcsoportok szerinti bontásban is el kell készíteni. Az MNB elvárása, hogy az üzleti terv kialakításakor fordítsanak kiemelt figyelmet arra, hogy a saját tőke az indulás évében se csökkenjen a Hpt - ben elvárt minimális szint alá.

5. A saját tőke – külső források (a tervezett tőkeáttétel) és a tőkekövetelmény hosszú távú teljesíthetőségének bemutatása. Az MNB elvárja, hogy a külső források igénybevételére vonatkozó tervek térjének ki arra, hogy mi biztosítja, illetve valószínűsíti az azokhoz való hozzájutást az üzleti tervben bemutatott feltételekkel, illetve e források folyamatos meglétét. Az üzleti tervnek szükséges kitérnie ki arra is, hogy a működés során milyen osztalékpolitikát kíván követni a tulajdonos, az esetlegesen szükséges tőkefeltöltést milyen forrásból kívánja biztosítani.
6. Az új pénzügyi vállalkozás, illetve a folytatni kívánt tevékenység pénzügyi kockázatainak ismertetése egyrészt a finanszírozási tervvel, másrészt a kínált termékekkel kapcsolatban. Az elérni kívánt piaci részesedés, optimális ügyfélszám, volumen bemutatása és annak tervezett jövőbeli alakulása.
7. A fogyasztók számára a termékekben rejlő kockázatok ismertetése, és a tervezett üzletpolitika azon elemeinek bemutatása, amelyek biztosítják, hogy a pénzügyi vállalkozás ésszerű keretek között tudja tartani ezeket a kockázatokat.

III. Az üzleti tervek felügyeleti értékelése

Az MNB a benyújtott üzleti terveket a következő szempontok alapján értékeli.

1. Az üzleti terv realitása és konzisztenciája. A bemutatott üzleti modell fenntarthatósága.
2. Annak vizsgálata, hogy az engedélyezendő pénzügyi vállalkozás tervezett működése, illetve a folytatni kívánt tevékenység végzése várhatóan okozhat-e olyan problémákat, amelyek:
  - a) megzavarhatják a pénz- és tőkepiac vagy annak bármely szegmense megbízható működését,
  - b) eredményezhetik a pénz- és tőkepiac vagy annak bármely szegmense iránti bizalom gyengülését,
  - c) veszélyeztethetik a jogszabályokban előírt prudenciális követelmények maradéktalan teljesülését.

IV. Középtávú terv felépítése

A középtávú pénzügyi terv részét képező mérleget és eredménykimutatást a pénzügyi vállalkozás számára kötelezően előírt rendszeres felügyeleti jelentés tábláival azonos szerkezetben, az alábbiak szerint szükséges elkészíteni.

a) Mérleg Eszközök

ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1.év	2.év	3. év
PÉNZESZKÖZÖK			
ÁLLAMPAPÍROK			
forgatási célú			
befektetési célú			
HITELINTÉZETEKSEL SZEMBENI KÖVETELÉSEK			
látra szóló			
Egyéb követelés pénzügyi szolgáltatásból			
éven belüli lejáratú			
éven túli lejáratú			
Befektetési szolgáltatásból			
ÜGYFELEKKEL SZEMBENI KÖVETELÉSEK			
Pénzügyi szolgáltatásból			
éven belüli lejáratú			
éven túli lejáratú			
Befektetési szolgáltatásból			
tőzsdei befektetési szolgáltatási tevékenységből adódó követelés			
tőzsdén kívüli befektetési szolgáltatási tevékenységből adódó követelés			
befektetési szolgáltatásból eredő, ügyfelekkel szembeni követelés			
elszámolóházzal szembeni követelés			
egyéb befektetési szolgáltatásból adódó követelés			
HITELVISZONYT MEGTESTESÍTŐ ÉRTÉKPAPÍROK, beleértve a rögzített kamatozásúakat is			
Helyi önkormányzatok és egyéb államháztartási szervek által kibocsátott értékpapírok (ide nem értve az állampapírokat)			
forgatási célú			
befektetési célú			
Más kibocsátó által kibocsátott értékpapírok			
forgatási célú			
befektetési célú			
RÉSZVÉNYEK ÉS MÁS VÁLTOZÓ HOZAMÚ ÉRTÉKPAPÍROK			
Részvények, részesedések forgatási célra			
Változó hozamú értékpapírok			
forgatási célú			
befektetési célú			
RÉSZVÉNYEK, RÉSZESÉDESEK BEFEKTETÉSI CÉLRA			
Részvények, részesedések befektetési célra			
Befektetési célú részvények, részesedések értékhelyesbítése			
RÉSZVÉNYEK, RÉSZESÉDESEK KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSBAN			
Részvények, részesedések befektetési célra			
Befektetési célú részvények, részesedések értékhelyesbítése			
IMMATERIÁLIS JAVAK			
Immateriális javak			
Immateriális javak értékhelyesbítése			
TÁRGYI ESZKÖZÖK			
Pénzügyi és befektetési szolgáltatási célú tárgyi eszközök			
ingatlanok			
műszaki berendezések, gépek, felszerelések, járművek			
beruházások			
beruházásra adott előlegek			
Nem közvetlenül pénzügyi és befektetési szolgáltatási célú tárgyi eszközök			
ingatlanok			
műszaki berendezések, gépek, felszerelések, járművek			
beruházások			
beruházásra adott előlegek			
Tárgyi eszközök értékhelyesbítése			
SAJÁT RÉSZVÉNYEK			
EGYÉB ESZKÖZÖK			
Készletek			
Egyéb követelések			
Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete			
AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK			
Bevételek aktív időbeli elhatárolása			
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása			
Halasztott ráfordítások			

b) Mérleg Források

FORRÁSOK ÖSSZESEN	1.év	2.év	3. év
HITELINTÉZETEKEL SZEMBENI KÖTELEZETTSÉGEK			
látra szóló			
Pénzügyi szolgáltatásból			
éven belüli lejáratú			
éven túli lejáratú			
Befektetési szolgáltatásból			
Hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek értékelési különbözete			
ÜGYFELEKKEL SZEMBENI KÖTELEZETTSÉGEK			
Lakossággal szembeni kötelezettség pénzügyi szolgáltatásból			
látra szóló			
éven belüli lejáratú			
éven túli lejáratú			
Egyéb kötelezettségek pénzügyi szolgáltatásból			
látra szóló			
éven belüli lejáratú			
éven túli lejáratú			
Befektetési szolgáltatásból			
tőzsdei befektetési szolgáltatási tevékenységből adódó kötelezettség			
tőzsdén kívüli befektetési szolgáltatásból eredő kötelezettség			
befektetési szolgáltatásból erdő, ügyfelekkel szembeni kötelezettség			
elszámolóházzal szembeni kötelezettség			
egyéb befektetési szolgáltatásból eredő kötelezettség			
Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek értékelési különbözete			
KIBOCSÁTOTT ÉRTÉKPAPÍR MIATT FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉG			
Kibocsátott kötvények			
éven belüli lejáratú			
éven túli lejáratú			
Kibocsátott egyéb hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			
éven belüli lejáratú			
éven túli lejáratú			
Számviteli szempontból értékpapírként kezelt, de a Tpt. szerint értékpapírnak nem minősülő hitelviszonyt megtestesítő okiratok			
éven belüli lejáratú			
éven túli lejáratú			
EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK			
Éven belüli lejáratú			
Éven túli lejáratú			
Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete			
PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK			
bevételek passzív időbeli elhatárolása			
költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása			
halasztott bevételek			
CÉLTARTALÉKOK			
Céltartalék nyugdíjra és végkielégítésre			
Kockázati céltartalék függő és jövőbeni kötelezettségekre			
Általános kockázati céltartalék			
Egyéb céltartalék			
HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK			
Alárendelt kölcsöntőke			
Egyéb hátrasorolt kötelezettség			
JEGYZETT TŐKE			
ebből: visszavásárolt tulajdonosi részesedés névértéken			
JEGYZETT, DE MÉG BE NEM FIZETETT TŐKE (- előjellel)			
TŐKETARTALÉK			
Részvény, részesedés névértéke és kibocsátási értéke közötti különbözet (ázsio)			
Egyéb			
ÁLTALÁNOS TARTALÉK			
EREDMÉNYTARTALÉK (+)			
LEKÖTÖTT TARTALÉK			
ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK			
Értékhelyesbítés értékelési tartaléka			
Valós értékelés értékelési tartaléka			
MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY (+-) (év közben EREDMÉNY)			
SAJÁT TŐKE			

Útmutató a Pénzügyi vállalkozások számára az engedélyezés eljárások során benyújtandó üzleti tervek értékelésének szempontjairól

c) Eredménykimutatás

EREDMÉNYKIMUTATÁS	1.év	2.év	3. év
KAMATKÜLÖNBÖZET			
Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek			
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások			
SZOKÁSOS (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE			
BEVÉTELEK ÉRTÉKPAPÍROKBÓL			
bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalék, részesedés)			
bevételek kapcsolt vállalkozásban lévő részesedésekből (osztalék, részesedés)			
bevételek egyéb részesedésekből (osztalék, részesedés)			
KAPOTT (JÁRÓ) JUTALÉK- ÉS DÍJBÉVÉTELEK			
egyéb pénzügyi szolgáltatás bevételeiből			
befektetési szolgáltatások bevételeiből (kivéve a kereskedési tevékenység bevételét)			
9. sorból: Külföldtől kapott (járó) jutalék- és díjbévételek			
FIZETETT (FIZETENDŐ) JUTALÉK- ÉS DÍJRÁFORDÍTÁSOK			
egyéb pénzügyi szolgáltatás ráfordításaiból			
befektetési szolgáltatások ráfordításaiból (kivéve a kereskedési tevékenység ráfordításait)			
13. sorból: Külföldi részére fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordingások			
PÉNZÜGYI MŰVELETEK NETTÓ EREDMÉNYE			
egyéb pénzügyi szolgáltatás bevételeiből			
értékelési különbözet			
egyéb pénzügyi szolgáltatás bevétele			
egyéb pénzügyi szolgáltatás ráfordításaiból			
értékelési különbözet			
egyéb pénzügyi szolgáltatás ráfordítása			
befektetési szolgáltatás bevételeiből (kereskedési tevékenység bevétele)			
forgatási célú értékpapírok értékesztésének visszairása			
értékelési különbözet			
egyéb befektetési szolgáltatás bevétele			
befektetési szolgáltatás ráfordításaiból (kereskedési tevékenység ráfordítása)			
forgatási célú értékpapírok értékesztése			
értékelési különbözet			
egyéb befektetési szolgáltatás ráfordítása			
EGYÉB BEVÉTELEK ÜZLETI TEVÉKENYSÉGBŐL			
nem pénzügyi és befektetési szolgáltatás bevételei			
egyéb bevételek			
ÁLTALÁNOS IGAZGATÁSI KÖLTSÉGEK			
ebből: Kapcsolódó személyek és vállalkozás miatti ráfordítások			
személyi jellegű ráfordítások (bérköltség, személyi jellegű egyéb kifizetések, bérjárulékok)			
egyéb igazgatási költségek (anyagjellegű ráfordítások)			
ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS			
EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK ÜZLETI TEVÉKENYSÉGBŐL			
ebből: Kapcsolódó személyek és vállalkozás miatt			
nem pénzügyi és befektetési szolgáltatás ráfordításai			
egyéb ráfordítások			
Értékesztés követelések után és kockázati céltartalékképzés a függő és jövőbeni kötelezettségekre			
értékesztés követelések után			
kockázat céltartalékképzés a függő és jövőbeni kötelezettségekre			
Értékesztés visszairása követelések után és kockázati céltartalék felhasználása a függő és jövőbeni kötelezettségekre			
értékesztés visszairása követelések után			
kockázat céltartalék felhasználása a függő és jövőbeni kötelezettségekre			
Értékesztés a befektetési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kapcsolt- és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokban való részvények, részesedések után			
Értékesztés visszairása a befektetési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kapcsolt- és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokban való részvények, részesedések után			
Pénzügyi és befektetési szolgáltatás eredménye			
Nem pénzügyi és befektetési szolgáltatás eredménye			
RENDKÍVÜLI EREDMÉNY			
Rendkívüli bevételek			
Rendkívüli ráfordítások			
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY			
ADÓZOTT EREDMÉNY (+/-)			
Adófizetési kötelezettség (év közben: befizetett adó)			
MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY (év közben EREDMÉNY) (+/-)			
Általános tartalékképzés, felhasználás (+/-)			
Eredménytartalék igénybevétele osztaléokra, részesedésre			
Jóváhagyott osztalék és részesedés			

2. A pénzáramlás bemutatására – Cash-flow kimutatás – a jogszabály által megengedett bármelyik struktúra választható (Izd. a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 3. mellékletét).

A Cash-flow kimutatásban mindenképpen szükséges szerepeltetni – a mérleghez és az eredménykimutatáshoz hasonlóan, **táblázatos formában** – az alábbi adatsorokat:

- a) működési tevékenység pénzáramlásának fő tételei és a nettó pénzmozgás,
- b) pénzügyi szolgáltatás pénzáramlásának fő tételei és a nettó pénzmozgás,
- c) befektetési tevékenység pénzáramlásának fő tételei és a nettó pénzmozgás.